

ganske anden Maade fæstnede. Nu er det jo kun en Finanslovsbevilling, der er givet; Ordningen maatte sikkert paa ganske anderledes Maade være lovfæstnet, inden man kunde foretage saadanne Ændringer, som her tilsigtes. Vi vil jo imidlertid komme til at drøfte dette nærmere, jeg har blot kort villet berøre Spørgsmaalet.

Altsaa, jeg genoptager, hvad jeg sagde førend denne Detailbemærkning, at der er visse Udtalelser af den højtærede Finansminister, som jeg ikke kan tiltræde paasamme Maade, som jeg har tiltraadt hans Budget. Budgettet er nøgternt, men Talen var ikke altid lige nøgtern; den var ikke lige nøgtern, naar den omtalte vort Erhvervs-livs nuværende Tilstand, og hvad det eventuelt var i Stand til at bære, og den fremsatte finansielle Planer, som heller ikke forekom mig at være nøgterne. Ganske vist er det rigtigt, at efter Forbrugsaar er det naturligt at sætte Opsparingsaar eller i alt Fald Balanceaar, men man maa ikke sætte sig sit Formaals saa højt, at man kommer ind paa Overanstrengelser af Samfundet, som maaske vil kunne komme til at slaa over i det modsatte af det, man tilsigter. Og det forekommer mig, at den højtærede Finansminister sætter sig et alt for stort, alt for højt Maal under Tider, hvis Usikkerhed vi dog endnu alle sammen maa erkende, naar han f. Eks. allerede nu siger, at han i 1926—27 vil have et Statslaan paa 25 Mill. Kr. afbetalt. Saa maa man sige: Hvorledes afbetale, og hvorledes kan man — i Grunden kunde jeg henvise til, hvad jeg har sagt før om dette Aar og dets Usikkerhed — bestemt sige, at man i 1926—27 ikke vil forny dette Laan. Jeg tror, at den højtærede Finansminister gjorde klogere i, naar Laanenes Fornylesesdag nærmer sig, da at træffe sin Beslutning under Forsyn til, hvorledes Forholdene da vil vise sig at være.

Den højtærede Minister talte om sine Skatteomlægningsplaner, og her sagde han nøgterne Ord om det ønskelige i at lægge vore Skatter om paa et bedre Grundlag, og det billiger vi fuldt ud. Jeg har ogsaa sagt tidligere, at der indenfor Beskatningen af den meget store Formue, væsentlig den Formue, som slet ikke arbejder mere, og af visse Indtægter kunde være rimeligt at foretage Ændringer hen til Beskatnings-satser, som vi tidligere har haft, og hvorved en Skatteomlægning ogsaa vil være i Stand til maaske hist og her at bringe Forøgelse. Men en almindelig Belastning yderligere af Skatterne her i Landet tror jeg, den højtærede Minister ikke vil have Held

til at gennemføre, fordi man vanskeligt kan finde et Aar eller en Tid, som vil være daarliger egnet til at forøge Belastningen, fordi den i Forvejen har saa meget at trækkes med. Jeg gør ogsaa opmærksom paa, fordi det dog er rart at fastholde det, at der ikke foreligger for os nogen international eller nogen honnørmæssig Forpligtelse til Nedsættelse af vor Gæld just i dette Øjeblik, eftersom vor Statsgæld er den faktisk ringeste i Europa ved Siden af Sveriges. Der er ingen Nødvendighed for her at følge en Politik som f. Eks. i Frankrig eller England, hvor Statsgælden er steget til en svimlende Højde, som vi slet ikke gør os nogen Forestilling om, naar vi taler om den Gæld, vi har herhjemme. Der er ingen Nødvendighed for at vælge just disse Aar til Tilbagebetaling, selv om jeg ligesom det ærede Medlem Hr. N. Neergaard fuldt ud erkender Rigtigheden af den Politik, som søger lempeligt at tilbagebetale, naar Vilkaarene dertil er. Kriseforholdene vil jo ogsaa skaffe den højtærede Minister Spørgsmaal nok om Tilvejebringelse af Penge, saaledes at han ikke allerede nu behøver at sige, at han ogsaa skal skaffe sig Penge til et Laans Afbetaling om et Aar. Det viser jo allerede det Forslag, som den højtærede Socialminister forelagde umiddelbart efter, at Finansministeren havde talt om Finanslovsforslaget. Krisen kræver allerede nu 11 Mill. Kr.: 3 Millioner kontant fra Staten og 8 Millioner som Laan. Nu vil jeg gerne i Anledning af det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Bemærkninger om dette Laan sige, at det er i sig selv af en særlig Art. Naar man taler om Gæld og Gældsvanskeligheder, er det, fordi man ved, hvad det er at skulle forrente og afdrage Gælden. Men denne Gæld bliver ikke en Statsgæld i den Forstand, at Staten skal forrente og afdrage den; nogle andre kommer til at gøre det, nemlig de Kommuner, som laaner det Beløb, Staten laaner. Det kunde for saa vidt lige saa godt være et statsgaranteret Kommunelaan, som ikke opføres under den sædvanlige Statsgæld, men man har altsaa valgt en anden Form, hvorved det formelt er en Statsgæld, men dog af en særlig Art, som ikke forøger Rente- og Afdragsbyrden. Dermed vil jeg ogsaa sige til det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, at naar han nu taler om det lidt komiske og illustrerer det ved en af de muntre Anekdoter, som han, efterhaanden som han er kommet op i Aarene, synes at øse af en stadig rigere og rigere Hukommelse, naar han forklarer det lidt komiske i at gøre 4 Skridt frem og